

Nr 123.

Av herr **Söderberg**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om extra inkomst- och förmögenhetsskatt för år 1918 m. m.

Vid tvenne föregående tillfällen, 1912 och 1914, har undertecknad väckt motion i riksdagen, gående ut på befrielse för ideella föreningar att erlægga bevillning samt inkomst- och förmögenhetsskatt.

Bevillningsutskottet har båda gångerna i så måtto tillstyrkt motionerna, att utskottet föreslagit skrivelse till Kungl. Maj:t med anhållan om utredning huruvida och i vad mån föreningar, som icke genom ekonomisk verksamhet bereda sig eller sina medlemmar ekonomisk vinst, böra befrias från skyldighet att till stat och kommun erlægga skatt för inkomst och förmögenhet, samt för riksdagen framlägga det förslag till ändring i gällande beskattningsförordningar som av utredningen kan föranledas.

Denna utskottets framställning har såväl 1912 som 1914 bifallits av andra kammaren, men avslagits av första kammaren.

Frågan om de ideella föreningarnas beskattning kan dock ej anses slutgiltigt löst härmed, om änskönt första kammaren avslagit att ens låta utreda frågan, och det har endast varit medvetandet om motionens öde, avslag, då samma majoritet ännu är tillfinnandes i första kammaren som tidigare, som avhållit undertecknad att efter 1914 ånyo framföra frågan till riksdagens förnyade omprövning.

I Kungl. Maj:ts nu föreliggande proposition nr 130 föreslås en extra inkomst- och förmögenhetsskatt, vilken enligt förslaget 2 §, 2 mom. skulle för bland annat ideella föreningar med upp till 6,000 kronor taxerat belopp utgå med 1,8 procent av det taxerade beloppet och därefter med 2,1 procent etc. Skatten beräknas utgå under sex år.

Lika litet som jag överhuvud anser med rättvisa och billighet överensstämmande att ideella föreningar förklaras skattskyldiga, anser jag ej heller de böra påläggas denna extra beskattning. Densamma kommer, enligt förut anförda författningsrum, att träffa såväl de minsta och blygsammaste sammanslutningar, vilka bliva föremål för taxeringsnämndernas uppmärksamhet, som större organisationer.

Ehuru jag väl vet att, så länge icke genom riksdagens beslut de ideella föreningarnas dem påförda skattskyldighet upphäfts, utan desamma fortfarande beskattas, anser jag dock, att åtminstone i detta fall ett fritagande bör ske. Den ekonomiska risken för staten är härvidlag minimal, då, enligt hr statsrådets i propositionen givna meddelande exempelvis den för år 1916 beräknade inkomst- och förmögenhetsskatten, 39,000,000 kronor, för samma år har uttaxerats med i runt tal 66,175,000 kronor, således 27,175,000 kronor mer än som beräknats. Ihågkommas bör dessutom, att deras beskattning tillkommit icke på grund av någon vidtagen ändring i skatteförordningarna, utan efter 1910 tillämpad annan praxis av densamma, sedermera stadsfäst genom högsta domstolens utslag.

Att sedermera, på grund av att de förklarats — även genom prejudikat — för juridiska personer och på grund därav även för skattskyldiga, schematiskt låta dem följa med i all slags beskattning, håller jag före är icke vare sig nödvändigt eller förenat med insikten om de ideella föreningarnas sociala betydelse och sociala uppgifter.

På grund av vad här anförts hemställes,

att riksdagen måtte besluta,
att sådana föreningar, som icke genom ekonomisk verksamhet bereda sig eller sina medlemmar ekonomisk vinst, befrias från skyldigheten att erlagga extra inkomst- och förmögenhetsskatt.

Till bevillningsutskottet hemställes värdsamt att i åberopade förslag till förordning föreslå de förändringar eller tillägg, som med anledning av här framställda yrkande befinnas erforderliga.

Stockholm den 5 april 1917.

Ernst Söderberg.